

กระทรวงมหาดไทย
Ministry of Interior

โครงการฝึกอบรมวิทยากร เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

นายอรรษิษฐ์ สัมพันธรัตน์

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

**การนับเคลื่อนโครงการพิทอบรมวิทยาการ
เพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ
ประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย
กระทรวงมหาดไทย
จำนวน ๔ รุ่น**

คำนำ

กระทรวงมหาดไทยน้อมนำพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการ “สืบสาน รักษา และต่อยอด” ส่งเสริมให้ประชาชนศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคี และความหวงแหนพร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและศูนย์รวมจิตใจหนึ่งเดียวกันของคนทั้งชาติ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินโครงการการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ระหว่างเดือนมกราคม - เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑๙ รุ่น ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ทั่วประเทศ โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรม ประกอบด้วย ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน และประชาชนที่มีความสนใจในการเป็นผู้บอกเล่าประวัติศาสตร์ จำนวน ๒,๑๙๐ คน และมีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๒,๐๙๔

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของโครงการการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในปีที่ผ่านมา ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กระทรวงมหาดไทยจึงได้ดำเนินโครงการการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รุ่นที่ ๑ - ๔ ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบหลากหลาย อาทิ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการแสดงความคิดเห็น การระดมสมอง การฝึกปฏิบัติและการนำเสนอ เพื่อเสริมองค์ความรู้ในการถ่ายทอดขยายผลให้กับพี่น้องประชาชนทุกช่วงวัยในพื้นที่ ผ่านการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและท้องถิ่น และการบรรยายของสหายสังวาลย์แห่งประวัติศาสตร์ชาติไทย จำนวน ๑๐ ตอน จากครูผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ นายกองเอก ธารณา คชเสนี นายหมวดโท น้ำเพชร คชเสนี สัตยารักษ์ ดร.ลักขิกา เจริญศรี และพันเอก จักริน จิตคติ ตลอดจนการทดสอบเพื่อวัดมาตรฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์อำนวยการใหญ่จิตอาสาพระราชทาน

บัดนี้ การดำเนินโครงการดังกล่าวได้เสร็จสิ้นแล้ว กระทรวงมหาดไทยจึงจัดทำสรุปผลการขับเคลื่อนโครงการการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ไว้เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและองค์ความรู้ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ อันเป็นการสืบสาน รักษา และต่อยอดประวัติศาสตร์ ตลอดทั้งวัฒนธรรมประเพณี อันดีงามให้คงอยู่กับชนชาติไทยตลอดไป และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการดำเนินการดังกล่าวจะเสริมสร้างให้เกิดการขยายผลองค์ความรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เพื่อสร้างสิ่งที่ดีงามตลอดจนจิตสำนึกรัก และหวงแหน มุ่งจงรักภักดี พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้อยู่คู่กับชาติไทยตลอดไป

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สถาบันดำรงราชานุภาพ

สารบัญ

คำนำ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

ส่วนที่ ๑	ที่มาของโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย กระทรวงมหาดไทย	๑
ส่วนที่ ๒	การขับเคลื่อนโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย กระทรวงมหาดไทย ๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และวิทยากร ๒.๒ เนื้อหาการบรรยาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการระดมสมองในการฝึกอบรมฯ	๕
ส่วนที่ ๓	ผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย กระทรวงมหาดไทย ๓.๑ สรุปผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมวิทยากรฯ รุ่นที่ ๑ - ๔ ๓.๒ ผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมวิทยากรฯ รุ่นที่ ๑ - ๔	๒๐
ส่วนที่ ๔	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒๒
ส่วนที่ ๕	ภาพกิจกรรมการขับเคลื่อนโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย กระทรวงมหาดไทย	๒๓

unสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

๑. ที่มา

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่าประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างสามารถในการแข่งขัน ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคงได้กำหนดประเด็นการพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติเพื่อให้คนในชาติ มีจิตสำนึกรักและหวงแหน มุ่งจงรักภักดี พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ให้เป็นที่ ยึดเหนี่ยวและศูนย์รวมจิตใจหนึ่งเดียวกันของคนทั้งชาติ

๑.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ประกอบด้วย แผนย่อยจำนวน ๕ แผนย่อย โดยข้อ ๓.๑ แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ กำหนดแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ รณรงค์เสริมสร้างความรักและ ภาควิมใจในความเป็นคนไทยและชาติไทยผ่านกลไกต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ ในเชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแนวทางพระราชดำริต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้อย่างกว้างขวาง จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ และพระราชกรณียกิจอย่างสม่ำเสมอ

๑.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กำหนด นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ โดยกำหนดเป้าหมายที่ ๑ การธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ กลยุทธ์หลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

๑.๔ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ความตอนหนึ่งกำหนดว่า รัฐบาลชุดนี้มีความมุ่งมั่นที่จะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์สร้างความ เข้าใจที่ถูกต้อง เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์และดำเนินงาน ตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมสถาบันศาสนาให้เป็นกลไกในการสร้างคุณธรรมและ จริยธรรมในการดำเนินชีวิต ตลอดจนดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและจริงจัง โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการป้องกันและลดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๕ แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน บนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในส่วนของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน กลยุทธ์ที่ ๑.๑ ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. การดำเนินการ

กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย กระทรวงมหาดไทย สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักการทรงงาน และการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สามารถนำมาปรับใช้เป็นวิถีในการดำเนินชีวิต

๒.๒ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีค่านิยมการเป็นผู้มีจิตสำนึกรักและห่วงแหน มุ่งจงรักภักดีพร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและศูนยรวมจิตใจ หนึ่งเดียวกันของคนทั้งชาติ

๒.๓ เพื่อปลูกฝังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้มีจิตอาสา จิตสาธารณะ เสียสละ เอื้อเฟื้อแบ่งปัน แก่ผู้อื่น เป็นพลังสำคัญในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาตนเอง และการจัดการของชุมชน ท้องถิ่น

๒.๔ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนประสบการณ์ ที่ได้รับ ไปต่อยอด ขยายผล เพื่อการพัฒนาพื้นที่ตามบริบทของภูมิสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชน อย่างยั่งยืน

๒.๕ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ ในการพัฒนาเครือข่ายในการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การขับเคลื่อนและสร้างกลไกการทำงานร่วมกันระหว่าง ภาวศัเครือข่ายต่าง ๆ สนับสนุน/ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา กิจกรรมสาธารณประโยชน์ที่ส่งผล ต่อการสร้างสังคม/ชุมชนที่เข้มแข็ง

การดำเนินการ จำนวน ๔ รุ่น ระหว่างเดือนกรกฎาคม - เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

สถานที่ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี ชลบุรี ลำปาง และนครศรีธรรมราช

กลุ่มเป้าหมาย ข้าราชการ พนักงาน บุคลากรของกระทรวงมหาดไทย (ทั้งราชการบริหาร ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น) และข้าราชการ พนักงาน บุคลากรนอกสังกัดกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนพี่น้องประชาชนทั่วไปที่มีความประสงค์เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๔๘๐ คน (จำนวน ๔ รุ่น รุ่นละ ๑๒๐ คน)

วิทยากร ได้สนับสนุนวิทยากรจากศูนย์อำนวยการใหญ่จิตอาสาพระราชทาน ผู้ช่วยวิทยากร ในการสอบวัดมาตรฐานครูประวัติศาสตร์ชาติไทย และผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอด ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อร่วมทำหน้าที่เป็น วิทยากรประจำกลุ่ม

๓. ผลการดำเนินการ

กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย กระทรวงมหาดไทย เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผลการดำเนินโครงการฯ สรุปได้ ดังนี้

๓.๑ ในการอบรมมีครูผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๓ คน คือ นายกองเอก ธารณา คชเสนี นายหมวดโท น้ำเพชร คชเสนี สัตยรักษ์ ดร.ลักขิกา เจริญศรี พันเอก จรินทร์ จิตคดี ผู้ช่วยวิทยากรในการสอบวัดมาตรฐานครูประวัติศาสตร์ชาติไทย จำนวน ๑๐ นาย และผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อร่วมทำหน้าที่เป็นวิทยากรประจำกลุ่ม รุ่นละ ๑๐ คน

๓.๒ เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้แบบหลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการแสดงความคิดเห็น การระดมสมอง การฝึกปฏิบัติและการนำเสนอ เพื่อเสริมองค์ความรู้ในการถ่ายทอดขยายผลให้กับพี่น้องประชาชนทุกช่วงวัยในพื้นที่ เพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข ผ่านการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย และท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และการบรรยายของสร้อยสังวาลย์ แห่งประวัติศาสตร์ชาติไทย จำนวน ๑๐ ตอน และหัวข้อพิเศษ คือ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครองพุทธศักราช ๒๔๗๕ และการบรรยายพิเศษในหัวข้อ “ความมั่นคง”

๓.๓ มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๔๗๙ คน ผ่านการฝึกอบรมได้รับวุฒิบัตรและบัตรประจำตัวครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๔๗๑ คน

๓.๔ ผลประเมินความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย กระทรวงมหาดไทย ปรากฏว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ยในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ ๙๑.๗๑

ส่วนที่ ๑

ที่มาของโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย
ประจำปีท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย
กระทรวงมหาดไทย

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่าประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ยุทธศาสตร์
ด้านความมั่นคง ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา
และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อมและ ๖) ยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ
เพื่อให้คนไทยในชาติมีจิตสำนึกรักและหวงแหน มุ่งจงรักภักดี พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
ให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวและศูนย์รวมจิตใจหนึ่งเดียวกันของคนทั้งชาติ โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักรู้ถึง
ความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ ธำรงและเสริมสร้างความรักความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทย
ผ่านกลไกต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ในเชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชา
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแนวทางพระราชดำริต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และ
นำไปประยุกต์ปฏิบัติได้อย่างกว้างขวาง จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ และพระราชกรณียกิจอย่างสม่ำเสมอ
ตลอดจนส่งเสริมให้ยึดถือหลักคำสอนซึ่งเป็นแก่นแท้หรือคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาเป็นแนวทางในการ
ดำเนินชีวิต อุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน
โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่จะช่วยพัฒนาทั้งจิตใจและ
ปัญญา รวมทั้งต้องจัดให้มีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่า
ในรูปแบบใด การส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วยตลอดจน
อุปถัมภ์คำจูงศาสนาอื่นให้มุ่งเน้นการสั่งสอนคนให้เป็นคนดี รักความสงบสันติสุข พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการ
สร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติบ้านเมืองและช่วยเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันของคนต่างศาสนาอย่างปรองดอง
ไม่ให้เกิดการแบ่งแยกแตกต่าง

๑.๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ
บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์
วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบ
เชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้อง
กับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคตและ
(๓) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่

๑.๑.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดี ในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้องมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๑.๑.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายใน และภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการ บนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญ กับการสร้างสมดุล ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคง ท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้

๑.๒.๑ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไข ระดับประเทศและระดับโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุล ในมิติต่าง ๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถ ในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคน และพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติ เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการองค์การต่าง ๆ ของประเทศให้พร้อมรับกับความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในประเทศ

๑.๒.๒ การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย ๑) การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลง จากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว ๒) การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยนปัจจัย ที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่

และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ยุคใหม่ และ ๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดันให้เกิด การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโต ได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๑.๒.๓ เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติซึ่งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” โดยมุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัย ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพ ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ การมีโอกาสที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี

๑.๒.๔ การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญ กับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากร ธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการและการบริโภค เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๓ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ประกอบด้วย แผนย่อยจำนวน ๕ แผนย่อย โดยข้อ ๓.๑ แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ กำหนดแนวทางการพัฒนาเสริมสร้าง ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ ผนึกเสริมสร้างความรัก และภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทยผ่านกลไกต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ ในเชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแนวทางพระราชดำริต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้อย่างกว้างขวาง จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติและ พระราชกรณียกิจอย่างสม่ำเสมอ

๑.๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กำหนด นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ โดยกำหนดเป้าหมายที่ ๑ การธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

๑.๔.๑ กลยุทธ์หลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมี

๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ส่งเสริมการเรียนรู้และการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษา เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกระดับอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับทุกช่วงวัย เพื่อสร้างความรับรู้ความเข้าใจ และการตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในชาติ

๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการจัดทำและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับ สถาบันพระมหากษัตริย์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำริ หลักการทรงงานแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยมุ่งเน้นการจัดทำสื่อที่มีความทันสมัย มีการเผยแพร่ ในหลายช่องทาง รวมถึง มีการจัดทำระบบบริหารจัดการชุดข้อมูลระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะ การเข้ามามีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

๓) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เสริมสร้างการพัฒนาประสิทธิภาพในการธำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งเน้นการประเมินและกลไกการบริหารจัดการที่มีอยู่เดิมให้เกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน และองค์กรทางสังคม

๑.๕ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ความตอนหนึ่งกำหนดว่า “รัฐบาลชุดนี้มีความมุ่งมั่นที่จะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ และดำเนินงานตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมสถาบันศาสนาให้เป็นกลไกในการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ตลอดจนดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และจริงจัง โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๖ แผนปฏิรูปราชการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน บนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน ๔ ประเด็น ทั้งนี้ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสังคมสงบสุข โดยกำหนดกลยุทธ์ที่ ๑.๑ คือ ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑.๗ เมื่อวันที่ศุกร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีความเห็นพ้องร่วมกันว่า ความมั่นคงของประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองได้ เนื่องจากประชาชนทุกช่วงวัยเข้าใจในรากฐานวัฒนธรรมไทย และความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ของชาติมีจิตสำนึกรักความเป็นไทย มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมหลักคิด ที่ถูกต้องต่อชาติบ้านเมืองและสถาบันสำคัญของชาติ เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ จึงได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการผลิตในทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สร้างจิตสำนึกความเป็นไทย โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกช่วงวัย เข้าใจและภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย มีรากฐานจิตสำนึกรักความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และหลักคิดที่ถูกต้องต่อชาติบ้านเมืองและสถาบัน ของชาติเป็นพลเมืองที่ดี...

๑.๘ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๑๒ สถาบันดำรงราชานุภาพ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑.๘.๑ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการของกระทรวง

๑.๘.๒ วิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารและการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

๑.๘.๓ พัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

๑.๘.๔ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

การขับเคลื่อนโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย
ประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย
กระทรวงมหาดไทย (ครู ก) จำนวน ๔ รุ่น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และวิทยากร วัตถุประสงค์

๒.๑.๑ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักการทรงงานและการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร สามารถนำมาปรับใช้เป็นวิถีในการดำเนินชีวิต

๒.๑.๒ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีค่านิยมการเป็นผู้มีจิตสำนึกรักและห่วงแหนมุงจรรักษ์รักดีพร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและศูนยรวมจิตใจ
หนึ่งเดียวกันของคนทั้งชาติ

๒.๑.๓ เพื่อปลูกฝังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้มีจิตอาสา จิตสาธารณะ เสียสละ เอื้อเฟื้อ
แบ่งปันแก่ผู้อื่น เป็นพลังสำคัญในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาตนเอง และการจัดการ
ของชุมชน ท้องถิ่น

๒.๑.๔ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนประสบการณ์
ที่ได้รับไปต่อยอด ขยายผล เพื่อการพัฒนาพื้นที่ตามบริบทของภูมิสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้อง
ประชาชนอย่างยั่งยืน

๒.๑.๕ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเครือข่ายในการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การขับเคลื่อนและสร้างกลไกการทำงาน
ร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายต่าง ๆ สนับสนุน/ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา กิจกรรมสาธารณประโยชน์
ที่ส่งผลต่อการสร้างสังคม/ชุมชนที่เข้มแข็ง

กลุ่มเป้าหมาย

ข้าราชการ พนักงาน บุคลากรของกระทรวงมหาดไทย (ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค
และส่วนท้องถิ่น) และข้าราชการ พนักงาน บุคลากรนอกสังกัดกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนพี่น้องประชาชนทั่วไป
ที่มีความประสงค์เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น
จำนวน ๔๘๐ คน (จำนวน ๔ รุ่น รุ่นละ ๑๒๐ คน)

วิทยากร

โครงการฝึกอบรมดังกล่าว ได้รับความอนุเคราะห์คณะวิทยากรบรรยายให้ความรู้ทางวิชาการ
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนการทดสอบเพื่อวัดมาตรฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์อำนวยการใหญ่
จิตอาสาพระราชทาน จำนวน ๔ ท่าน และคณะผู้ช่วยวิทยากรฯ ได้แก่

๑) นายกองเอก ธารณา คชเสนี

๒) นายหมวดตรี น้ำเพชร คชเสนี สัตยารักษ์

๓) ดร.ลักษิกา เจริญศรี

๔) พันเอก จักริน จิตคติ

๕) ผู้ช่วยวิทยากรในการสอบวัดมาตรฐานครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย จำนวน ๑๒ นาย
ได้แก่

๑. ร้อยตรี ยุทธศักดิ์	ช่วยเมืองปักข์	สังกัด ฝกร.พล.ร.๒ รอ.
๒. ร้อยโท ภูเบศร	ชุ่มชื่น	สังกัด ร.๒ พัน.๓ รอ.
๓. ร้อยเอก มนตรี	พลเดช	สังกัด ร.๑๒ พัน.๒ รอ.
๔. ร้อยเอก อำนาจ	นงค์พยัคฆ์	สังกัด ร.๑๒ พัน.๓ รอ.
๕. ร้อยโท นัฐวุฒิ	บัวชัย	สังกัด ร.๒๑ พัน.๑ รอ.
๖. จำสับเอก นนพิพัฒน์	กงแก้ว	สังกัด ร.๒๑ พัน.๑ รอ.
๗. สิบเอก ธนทัต	นามเย็น	สังกัด ร.๒๑ พัน.๓ รอ.
๘. สิบเอก อรรถชัย	พิพิธจันทร์	สังกัด ป.๒ พัน.๒ รอ.
๙. จำสับเอก วิษณุพงษ์	พรมนนท์	สังกัด ป.๒ พัน.๑๐๒ รอ.
๑๐. ร้อยโท สุทัศน์	ทิพย์สิงห์	สังกัด พัน.ชบร.กรม สน.๒
๑๑. จำสับเอก รัชวิทย์	ปิยะธำนัทรัฐ	สังกัด พัน.ชบร.กรม สน.๒
๑๒. สิบเอก ศิวกร	จีบถาวร	สังกัด พัน.ชบร.กรม สน.๒

๖) ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อร่วมทำหน้าที่เป็นวิทยากรประจำกลุ่ม จำนวนรุ่นละ ๑๐ คน รวมทั้งสิ้น ๔๐ คน ได้แก่

รุ่นที่ ๑ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี

๑. นายสมบัติ	บินตะคุ	จังหวัดหนองคาย
๒. นายทวีศักดิ์	คะนันทอง	จังหวัดอุดรธานี
๓. นายนราธิป	สุวรรณวงศ์	จังหวัดอุดรธานี
๔. นางพนิชย์	สิมลี	จังหวัดอุดรธานี
๕. นายพิษณุ	แก้วตัน	จังหวัดอุดรธานี
๖. นางสาวปทุมณภัสสร	ศรีแก้ว	จังหวัดขอนแก่น
๗. นายศักดิ์ดา	เชาว์สกุ	จังหวัดขอนแก่น
๘. นายวิวัฒน์	นามสุข	จังหวัดขอนแก่น
๙. พันจ่าอากาศโท ภัทรพงศ์ เกษจันทร์		จังหวัดขอนแก่น
๑๐. นายทินกร	น้อยดำแย	จังหวัดขอนแก่น

รุ่นที่ ๒ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนจังหวัดชลบุรี

๑. นายธนาพงศ์	มงคลวรธรรม	จังหวัดฉะเชิงเทรา
๒. นางกนกวรรณ	มากเจริญ	จังหวัดชลบุรี
๓. นายคงศักดิ์	สายอร่าม	จังหวัดชลบุรี
๔. นางสาวสิริวีร์	ขันธะกาด	จังหวัดชลบุรี
๕. นาย ญัฐพงษ์	อยู่บำรุง	จังหวัดชลบุรี
๖. นางสาวเกวลี	เชือกทอง	จังหวัดชลบุรี
๗. พันเอก บรรลือ	ไวยวรกิจ	จังหวัดชลบุรี
๘. นายพงศ์สันต์	วิธรัตน์	จังหวัดชลบุรี
๙. นางปราณี	หนูขาว	จังหวัดชลบุรี
๑๐. นายประยงค์	แพ่งน้อย	จังหวัดชลบุรี

รุ่นที่ ๓ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนจังหวัดลำปาง

๑. นายหมู่ใหญ่ ฐิตพงศ์	จึงพัฒนานนท์	จังหวัดตาก
๒. นายทองดี	ปิงใจ	จังหวัดลำปาง
๓. นางสาวนันทนาพร	วงศ์ยศ	จังหวัดลำปาง

๔. พระปลัดขจรศักดิ์	ธมมวโร	จังหวัดลำปาง
๕. นางยุพิน	สุวรรณสิทธิ์	จังหวัดลำปาง
๖. นางสาวปณรดา	ท่าจันทร์	จังหวัดลำปาง
๗. นางสาวภูริดา	ชติสาร	จังหวัดลำปาง
๘. นายประพจน์	ขันแก้ว	จังหวัดพะเยา
๙. นางสาวปนัดดา	เจนจิตธณัท	จังหวัดพะเยา
๑๐. พันเอก อธิปิติวุฒิ	พงษ์ธนาพุมิกร	จังหวัดลำพูน

รุ่นที่ ๔ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช

๑. นายสิริชัย	สุคนธปฏิบัติ	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒. ว่าที่ร้อยตรี ประกิต	อินทนะ	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๓. นายหนูใหญ่ วิชาญ	โชติรักษ์	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๔. นายธีระพงศ์	รอดอุปการ	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๕. นายอรรถพงษ์	อยู่เกตุ	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๖. นางสาวสทรรยรัศมี	เมืองนิล	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๗. นายปิยพงศ์	ตุลาธร	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๘. นายสุนทร	พรรณเผือก	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๙. จำเริญ ธีระ	ด้วงสิน	จังหวัดนครศรีธรรมราช
๑๐. ร้อยตำรวจตรี โรมฤทธิ	ชนะกาญจน์	จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๒ เนื้อหาการบรรยาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการระดมสมองในการฝึกอบรมฯ

ในการอบรมทั้ง ๔ รุ่น ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้แบบหลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการแสดงความคิดเห็น การระดมสมอง การฝึกปฏิบัติ และการนำเสนอเพื่อเสริมองค์ความรู้ในการถ่ายทอดขยายผลให้กับพี่น้องประชาชนทุกช่วงวัยในพื้นที่ เพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข ผ่านการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และการบรรยายของสร้อยสังวาลแห่งประวัติศาสตร์ชาติไทย จำนวน ๑๐ ตอน ดังนี้

๒.๒.๑ **ตอนที่ ๑** อัญมณีแรก คือ มุกดาหาร ได้กล่าวถึงความเป็นมาของชนชาติไทย โดยได้เล่าถึงคนไทยนั้นย้ายถิ่นฐานมาจากที่ไหน โดยอ้างอิงจากหลักฐานและแนวความคิดต่าง ๆ รวมไปถึงความสำคัญของคำว่าชาติ สัญลักษณ์ของความเป็นชาติและประวัติธงชาติ รายละเอียด ดังนี้

ความเป็นมาของชนชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

“ชาติ” การจะมาเป็นชาติได้ต้องประกอบด้วย ๒ สิ่ง คือ คน และ แผ่นดิน ถ้าขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นชาติไม่ได้ เช่น ถ้าพื้นแผ่นดินใด ไม่มีใครหรือคนอาศัยอยู่จะจัดว่าเป็นที่รกร้าง หากพื้นแผ่นดินใดมีคน แต่พื้นแผ่นดินนั้นไม่ใช่ของคนกลุ่มนั้นเป็นเจ้าของ ถือว่าคนเหล่านั้น คือ ชนกลุ่มน้อย

ประวัติศาสตร์ธงชาติไทย

การมีธงชาตินั้น ปรากฏหลักฐานมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ ๖ พระองค์ทรงตราพระราชบัญญัติธงชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๔๖๐ เรียกว่า ธงไตรรงค์ และให้วันที่ ๒๘ กันยายนของทุกปี เป็นวันพระราชทานธงชาติไทยมาจนถึงปัจจุบัน

คนไทยมาจากไหน

- แนวคิดที่ ๑ : ชนชาติไทยมาจากเทือกเขาอัลไต ซึ่งติดกับทะเลทรายโกเบที่ใหญ่เป็นอันดับสามของโลก แต่ไม่มีหลักฐานหรือสิ่งใดที่บ่งบอกว่าชนชาติไทยมาจากที่แห่งนี้

/- แนวคิดที่ ๒ ...

- แนวคิดที่ ๒ : คนชาติไทยมาจากมณฑลเสฉวน ได้มีการพิสูจน์ข้าวของเครื่องใช้ และลักษณะโครงกระดูก และหวัะโหลกพบว่าไม่มีความเกี่ยวข้องกับคนชาติไทย

- แนวคิดที่ ๓ : คนชาติไทยมาจากยูนนานตอนบนติดเวียดนาม รัฐฉานพม่า รัฐอัสสัม อินเดีย มีอักษรเก่าแก่ ขนบธรรมเนียมที่แสดงถึงความเป็นไทย ถึงจะเป็นชนกลุ่มน้อย แต่ก็สืบเชื้อสายมา

- แนวคิดที่ ๔ : กำเนิดคนชาติไทย เรียกตัวเองว่าเป็นคนไทน้อย คือตั้งถิ่นฐานบนแผ่นดินนี้มายาวนานประมาณ ๒,๐๐๐ ปี

๒.๒.๒ **ตอนที่ ๒** อัญมณีที่ ๒ คือ นิลกาฬ เสาหลักและการดำรงอยู่ของไทย กล่าวถึง ๓ เสาหลักของชาติ คือ “ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” ประวัติศาสตร์ชาติไทยและบุญคุณของพระมหากษัตริย์ ซึ่งมี ๓ แม่ที่ต้องตอบแทนบุญคุณ คือ แม่ผู้ให้กำเนิด แม่พระธรณี และแม่พระคงคา รายละเอียด ดังนี้

เสาหลักและการดำรงอยู่ของชาติไทย

๓ เสาหลักของชาติ คือ “ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” ประวัติศาสตร์ชาติไทย และบุญคุณของพระมหากษัตริย์ไทย

แม่ ๓ แม่ ที่จะต้องตอบแทนบุญคุณที่ต้องดูแล

- ๑) แม่ผู้ให้กำเนิด” ทำดีกับแม่ผู้ให้กำเนิด ตอบแทนบุญคุณ
- ๒) “แม่พระธรณี” ดินไทยเป็นดินที่ดีที่สุดในโลกเหมาะแก่การเพาะปลูก
- ๓) “แม่พระคงคา” น้ำดื่ม น้ำกิน น้ำใช้ น้ำในตัวเรานั้นคือเลือด

คนเราเกิดมามี บ้าน ๓ หลัง ที่ต้องดูแล

๑) “ประเทศชาติถิ่นกำเนิด” บ้านหลังแรกของชีวิตมนุษย์ คือ ชาติที่เราอาศัยอยู่ หากมีบ้านแต่รักษาไม่ได้เรียกว่า สิ้นชาติ

๒) “ชีวิตที่เกิดมาแล้วไม่ตาย” สนใจดูแลตนเอง สุขภาพของตนเอง

๓) “บ้านพักอาศัย ที่อยู่พักพิง” หากเรามีความพอเพียงใช้เงินอย่างมีคุณค่าก็จะสามารถมีบ้านได้ แต่หากฟุ่มเฟือย เช่น ซื้อรถยนต์เงินไม่พอจ่าย นำบ้านไปจำนองก็จะสิ้นบ้าน

ตัวอย่างสี่จากแผนที่ในสหประชาชาติในทวีปเอเชีย

๑) สี่น้ำเงิน คือ สี่ที่เป็นเมืองขึ้นประเทศอังกฤษ ได้แก่ ประเทศพม่า ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ ประเทศบรูไน

๒) สี่แดง คือ สี่ที่เป็นเมืองขึ้นประเทศฝรั่งเศส ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเวียดนาม

๓) สี่เหลือง คือ สี่ที่เป็นเมืองขึ้นประเทศเนเธอร์แลนด์ (ฮอลแลนด์) ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศฟิลิปปินส์

๔) สี่ขาว คือ สี่ประเทศที่ไม่เคยเป็นเมืองขึ้นของใครเลย ซึ่งประเทศไทยเป็นส่วนสี่ขาว

การเสียดินแดน ๑๔ ครั้งในสมัยรัตนโกสินทร์

รัชกาลที่ ๑

- ครั้งที่ ๑ เกะหมาก ให้กับประเทศอังกฤษ
- ครั้งที่ ๒ มะริด ทวาย ตะนาวศรี สูญเสียให้กับพม่า

รัชกาลที่ ๒

- ครั้งที่ ๓ บ้านทายมาศ สูญเสียให้กับฝรั่งเศส

รัชกาลที่ ๓

- ครั้งที่ ๔ แสนหวี, เมืองพง, เชียงตุง สูญเสียให้กับพม่า
- ครั้งที่ ๕ รัฐเปรัก สูญเสียให้กับอังกฤษ

รัชกาลที่ ๔

- ครั้งที่ ๖ ลิบสองปันนา สูญเสียให้กับจีน
- ครั้งที่ ๗ เขมรและเกาะอีก ๖ เกาะ สูญเสียให้กับฝรั่งเศส

รัชกาลที่ ๕

- ครั้งที่ ๘ ลิบสองจุไท สูญเสียให้กับฝรั่งเศส
- ครั้งที่ ๙ ผังซ้ายแม่น้ำสาละวิน สูญเสียให้กับอังกฤษ
- ครั้งที่ ๑๐ ประเทศลาว สูญเสียให้กับฝรั่งเศส
- ครั้งที่ ๑๑ ผังขวาแม่น้ำโขง สูญเสียให้กับฝรั่งเศส
- ครั้งที่ ๑๒ พระตะบอง, เสียมราฐ, ศรีโสภณ สูญเสียให้กับฝรั่งเศส
- ครั้งที่ ๑๓ รัฐกลันตัน, ตรังกานู, ไทรบุรี, ปะลิส สูญเสียให้กับอังกฤษ

รัชกาลที่ ๙

- ครั้งที่ ๑๔ เขาพระวิหาร สูญเสียให้กับเขมร

ประเทศไทยอยู่รอดปลอดภัยมาได้ด้วยสิ่ง ๓ สิ่ง คือ ศาสนา ความรู้รักสามัคคี

และพระมหากษัตริย์

๒.๒.๓ **ตอนที่ ๓** อัญมณีที่ ๓ คือ โกเมน ประวัติศาสตร์ชาติไทย ความเสียสละของบูรพมหากษัตริย์ไทย ในยุคกรุงสุโขทัย ได้เล่าถึงเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญในสมัยอาณาจักรสุโขทัย ตั้งแต่ปลายอาณาจักรน่านเจ้าจนอาณาจักรสุโขทัย หลอมรวมกับอาณาจักรอยุธยา รายละเอียด ดังนี้

ประวัติศาสตร์ชาติไทยความเสียสละของบูรพมหากษัตริย์ไทยในกรุงสุโขทัย**อาณาจักรโยนกนคร**

ตั้งขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๓ - ๑๔ การเรียกชื่อของแคว้นแคว้นในยุคนั้นมักจะเรียกตามชื่อแคว้นของอินเดียสมัยก่อนเรียก “เชียงแสน” ว่า “โยนกนคร” เรียกพลเมืองว่า “ยวน” เพื่อให้เป็นโยวณะ ในอินเดีย คำว่า “ยวน” มาจากภาษาจีน เรียกยูนซาง หรือฮวนซาง แปลว่า “ซาน” หรือ “สยาม” มีศูนย์กลางอยู่ที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในปัจจุบันอาณาจักรโยนกนครทางตอนเหนือถูกผนวกไปโดยอาณาจักรเงินยางเชียงแสน

พระเจ้าสิงหนวัติ

ผู้ทรงสร้างเมืองนาคนปันธุสิงหนวัตินคร หรือ โยนกนคร ได้แก่ พ่อขุนศรีนาวนำถมสุโขทัย พระเจ้าอู่ทอง อยุธยา และพญาลิ้นดำ ลาว

พ่อขุนผาเมือง

เป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดผู้หนึ่งในการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย เป็นผู้นำอพยพไพร่พลจากบริเวณลุ่มน้ำ เมืองเชียงทอง หลวงพระบาง นำไพร่พลมาตั้งเมืองใหม่ริมลำน้ำพุง ตั้งแต่บ้านหนองซี้ควาย มาจนถึงบริเวณวัดกุแก้ว สถาปนาอาณาจักรขึ้นให้เรียกว่าเมืองลุ่ม อาณาจักรที่เดิมอยู่ในเขตอิทธิพลของขอม นอกจากนั้นยังปรากฏหลักฐานในนิทานโบราณคดีของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชว่า กรมพระยาดำรงราชานุภาพที่ทรงสันนิษฐานว่า เหตุจะเกิดเมืองหล่มเก่า เห็นจะเป็นด้วยพวกราษฎรที่หลบหนีภัยอันตรายในประเทศล้านช้าง มาตั้งช่องสุ่มกันอยู่ก่อน แต่เป็นที่ดินดีมีน้ำบริบูรณ์เหมาะแก่การทำสวนไร่นาและเลี้ยงโคกระบือ จึงมีพวกตามมาอยู่มากขึ้น โดยลำดับจนเป็นเมือง แต่เป็นเมืองมาครั้งสุโขทัยมีปรากฏในหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงว่า เมืองลุ่มต่อมาภายหลังเรียกว่าเมืองหล่ม

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เมื่อครั้งยังเป็นพ่อขุนบางกลางหาวได้ร่วมกับพ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราด แห่งราชวงศ์ศรีนาวนำถม รวมกำลังพลกันกระทำรัฐประหารขอมสบาดโขลญลำพง โดยพ่อขุนบางกลางหาวตีเมืองศรีสัชนาลัยและเมืองทางตอนใต้ และยกทั้งสองเมืองให้พ่อขุนผาเมือง ส่วนพ่อขุนผาเมืองตีเมืองสุโขทัยได้ก็ได้ออบเมืองสุโขทัยให้พ่อขุนบางกลางหาว พร้อมพระขรรค์ชัยศรีและพระนาม “ศรีอินทราทิตย์” ซึ่งได้นำมาใช้เป็นพระนาม “ศรีอินทราทิตย์” ภายหลังการเข้ามาครองเมืองสุโขทัยของพระองค์

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้เมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ ตัวหนังสือไทยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมีลักษณะพิเศษกว่าตัวหนังสือของชาติอื่น ซึ่งขอยืมตัวหนังสือของอินเดียมาใช้ กล่าวคือ พระองค์ได้ทรงประดิษฐ์พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เพิ่มขึ้น ให้สามารถเขียนแทนเสียงพูดของคำในภาษาไทยได้ทุกคำ กับทั้งได้นำสระและพยัญชนะมาอยู่ในบรรทัดเดียวกันโดยไม่ต้องใช้พยัญชนะซ้อนกัน ทำให้เขียนและอ่านหนังสือไทยได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น

๒.๒.๔ **ตอนที่ ๔** อัญมณีที่ ๔ คือ เพทาย ประวัติศาสตร์ชาติไทย ความเสียสละของบูรพมหากษัตริย์ไทยในยุคกรุงศรีอยุธยา รายละเอียด ดังนี้

หัวข้อ ประวัติศาสตร์ไทยความเสียสละของบูรพมหากษัตริย์ไทยในยุคกรุงศรีอยุธยา

กรุงศรีอยุธยามีพระมหากษัตริย์ทั้งสิ้น ๓๓ พระองค์ ๕ ราชวงศ์ ระยะเวลาการเป็นราชธานี ๔๑๗ ปี ในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชา ตรงกับยุคสมัยที่หงสาวดีมีพระเจ้าบุเรงนองเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ในครั้งนั้น พระเจ้าบุเรงนองได้นำตัวพระองค์ดำมาเป็นองค์ประกันเพื่อไม่ให้พระมหาธรรมราชาทรยศต่อแผ่นดินหงสาวดี พระองค์ถูกสอนร่ำเรียนวิชาโดยพระมหาเถระคันฉ่อง โดยพระคุณเจ้าได้กราบทูลกับพระเจ้าบุเรงนองว่าพระองค์ดำผู้นี้ฉลาดมาก มีธรรมดาลัย

ในขณะที่พระองค์ดำประทับอยู่ที่หงสาวดี พระองค์ทรงเมตตาต่อชนชาวมอญเป็นอย่างมาก ทุกครั้งที่ชาวมอญเกิดคดีต่างๆ พระองค์จะช่วยเหลือเสมอ พระองค์ทรงชอบดีไต่กับหลานของพระเจ้าบุเรงนองและมักถูกล้อเลียนว่าไก่เขaley จนพระองค์ทำให้ดีไต่ไต่โดยมีแผ่นดินเป็นเดิมพัน ต่อมาบ้านเมืองอยุธยาแห้งแล้ง ทำให้ขาดรายได้เนื่องจากพืชผลการเกษตรไม่ออกผล พระมหาธรรมราชาจึงเสด็จไปหาพระมหาเถระที่ประทับอยู่เมืองพิษณุโลกเมืองสองแคว ทรงปรึกษากันว่าถ้าไม่มีเงินส่งส่วยต้องถูกหงสาวดียึดแน่ ๆ พระสุพรรณกัลยาจึงอาสาอมไปเป็นตัวประกัน พระมหาธรรมราชาจึงกล่าวว่า พ่อรักเจ้าตั้งแก้วตา แต่เหนือสิ่งอื่นใดคือแผ่นดินนี้ พระมหาเถระจึงให้ดินแก่พระสุพรรณกัลยาและรับสั่งว่า อย่าทิ้งดินเด็ดขาดเพราะเปรียบเสมือนไปที่ไหนก็เหมือนอยู่บนผืนแผ่นดินอยุธยา เมื่อพระสุพรรณกัลยามาถึงหงสาวดี พระเจ้าบุเรงนองก็ทรงรักพระสุพรรณกัลยาและยอมแลกตัวกับพระองค์ดำ โดยพระเจ้าบุเรงนองขอให้พระองค์ดำสัญญาต่อพระองค์ว่าอย่าขบถต่อแผ่นดินหงสาวดี พระองค์ดำรับทูลตอบรับพันที่ว่า เราจะไม่ขบถต่อแผ่นดินหงสาวดี

พระองค์ดำกลับไปเมืองพิษณุโลก พระชันษา ๑๖ ปี เพราะถ้ากลับเมืองพิษณุโลกจะได้เป็นเมืองพี่เมืองน้องกับหงสาวดี หลังจากนั้นไม่นานพระเจ้าบุเรงนองก็สิ้นพระชนม์ และพระเจ้าันทบุเรงขึ้นครองราชย์โดยพระองค์มีนิสัยกระตือรือร้นและปราบปรามตีเมืองต่าง ๆ โดยในปี พ.ศ. ๒๑๒๔ เข้าตีเมืองคังและคิดจะปราบเมืองอยุธยาโดยใช้พระยาเกียรติเป็นไส้ศึก แต่พระยาเกียรติ นำความแจ้งพระมหาเถระคันฉ่อง

/และความรู้ ...

และความรู้ไปยังหูของพระองค์ดำ พระองค์ทรงโกรธมากทรงหลังทักษิณทกและประกาศอิสรภาพที่เมืองแครง และได้นำครัวไทยมอญข้ามฝั่งจากพม่ามายังฝั่งเมืองอโยธยา และพระองค์ก็ใช้พระแสงยิงสุรกรรมาตายที่แม่น้ำสะโตง หลังเหตุการณ์นี้พระเจ้านันทบุเรงทรงถามกับพลทหารนายพลว่า ทำไมทางหงสาวดีจึงเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ ทุกครั้งที่บุกอโยธยา นันทบุเรงได้รับคำตอบว่าทหารของหงสาวดีกลัวพระองค์ดำ เพราะพระองค์ดำนำทัพออกศึกเองทุกครั้ง ลักไวทำมูแม่ทัพที่เก่งที่สุดของกองทัพหงสาวดีเวลานั้นจึงอาสาทำองค์ดำเล่นเพลงทวนเมื่อองค์พระนเรศวรเล่นเพลงทวนออกไปจึงทำให้ลักไวทำมูถึงแก่ความตายด้วยกระบวนท่าเพลงทวนเดียว พระเจ้านันทบุเรงเมื่อทราบข่าวจึงได้รับสั่งแก่ลูกชายของพระองค์มีนามว่า มังคยอชวา ถ้าออกไปรบและสามารถนำชัยชนะกลับมาได้จะให้ครองราชย์สืบต่อไป ในขณะนั้นเององค์ดำก็บอกแก่ไพร่พลและพระเอกาทศรถว่า พระองค์ขอเวลา ๓ วันจะไปตามพระพี่นางเธอสุพรรณภักถียากกลับมา ถ้าไม่กลับให้พระเอกาทศรถครองราชย์สืบไป เมื่อองค์ดำลอบเข้าไปถึงพระตำหนักที่พระพี่นางประทับอยู่ก็ทูลเชิญพระพี่นางเสด็จกลับอโยธยา แต่พระพี่นางทรงปฏิเสธและทูลว่าพระนางเป็นมเหสีของกษัตริย์หงสาวดีและมีบุตรด้วยกันทั้งสององค์ ถ้ากลับยังอโยธยาจะเป็นหอกข้างแคร่สืบไป พระพี่นางยอมเป็นไส้ศึกให้กับพระองค์ดำ และทรงกอดน้องชายและทูลว่าให้รีบกลับไปเถิด พระองค์ดำทรงเสียใจอย่างมาก ทรงกราบลาพระพี่นางและสัญญาว่าจะนำแผ่นดินอโยธยามาถวาย และมารับพระพี่นางกลับ ด้านพระเจ้านันทบุเรงเห็นว่าจะต้องรีบบุกตีอโยธยาโดยเร็วเพราะกองทัพของพระองค์ดำเกรงกล้าขึ้นทุกวัน เมื่อพระพี่นางทราบเข้าจึงให้ม้าเร็วนำความไปทูลพระองค์ดำ พระองค์จึงได้จัดเตรียมไพร่พลตั้งทัพรอที่หงสาวดีที่ดอนเจดีย์ เมื่อทัพพม่ามาถึงก็ส่งเสียงโห่ร้องข้างม้าต่างแตกตื่น พระองค์ดำจึงขอท้ามังคยอชวาออกมาทำยุทธหัตถีด้วยภาษาพม่า ด้วยพระองค์เคยใช้ชีวิตที่หงสาวดีมาก่อน มังคยอชวารับคำท้าไสช้างออกมาเข้าทำยุทธหัตถีกับพระองค์ดำ และทรงจ้าวฟาดเข้าที่พระศอกของมังคยอชวา จนสิ้นพระชนม์บนช้าง เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๓๓๕ อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี เมื่อความทราบถึงพระเจ้านันทบุเรงพระองค์ทรงกริ้วมาก จึงถือโอกาสบุกเข้าปลงพระชนม์พระสุพรรณภักถียา ที่ตำหนักของพระนาง

เมื่อองค์ดำทราบความก็ทรงกริ้วมากจึงยกทัพขึ้นไปตีเรื่อย ๆ พระเจ้านันทบุเรงจึงหนีออกจากหงสาวดีขึ้นไปตองอูและอังวะ และหงสาวดีก็แตกด้วยฝีมือของพระองค์ดำ และหลายคน ทูลพระองค์ให้ยึดหงสาวดีเป็นเมืองขึ้นแต่พระองค์ไม่รับเพราะไปได้ไม่ไกล พระองค์จึงยกทัพไปเรื่อย ๆ พระองค์ก็ทรงเริ่มประจบและติดเชื้อตลอดทางที่ยกทัพขึ้นไป และรับสั่งกับพระเอกาทศรถว่าต่อให้หาพระองค์ไม่แล้ว ก็ต้องตีอังวะให้ได้ หลังจากนั้น ๓ วัน พระองค์ก็สวรรคต พระเอกาทศรถทรงโศกเศร้าพระราชหฤทัยจึงยกทัพกลับอโยธยาและ ขึ้นทรงราชย์สืบต่อ มีพระนามว่า พระเจ้าสรุเพชฌัญญ์ ๓ ทรงมีพระสติปัญญาหลักแหลม ทรงสามารถเก็บส่วยได้มากมาย และแจกจ่ายราษฎร

ในกาลต่อมา กรุงศรีอยุธยาเป็นที่หมายปองของทั่วโลกที่อยากได้เป็นเมืองขึ้นโดยประเทศ ที่เข้ามาก่อนคือ ฝรั่งเศส ด้วยแสนยานุภาพในตอนนั้นและความสนิทสนมกับพระนารายณ์ พระองค์ทรงยอมลงพระปรมาภิไธยให้กับฝรั่งเศสในหลาย ๆ เรื่อง แต่พระเพทราชาไม่ยอม พระเจ้าเสือเองก็ได้นิสัยจากพระเพทราชา เมื่อพระเพทราชาได้สืบทอดอำนาจจากพระนารายณ์ก็เปลี่ยนราชวงศ์เป็นบ้านพลูหลวง กฎหมายที่พระนารายณ์เซ็นมีอันตกไปทั้งหมด และพระเจ้าเสือที่สืบทอดอำนาจจากพระเพทราชาเป็นผู้ขับไล่พวกฝรั่งเศสออกไปจากแผ่นดิน ในสมัยพระเจ้าเสือพระองค์ทรงซัดแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำท่าจีนเชื่อมกัน จะได้ไม่ต้องอ้อมออกทะเล ต่อมาพม่าก็สวมรอยอยากได้อยูญาก็หาอุบายยุคนในอยุธยา โดยถ้าใครเป็นไส้ศึกจะให้ เป็นพระราชา คนที่เป็นไส้ศึกก็ถูกพม่าฆ่าทิ้ง ด้วยบ้านเมืองตัวเองยังทรยศแล้วจะไม่ทรยศพม่าได้อย่างไร

ในเวลานั้น ...

ในเวลานั้น ชุนนางที่มีความสามารถและกำลังพลซึ่งจะมาช่วยปกป้องกรุงศรีอยุธยาได้ มีเพียงพระยาเมืองราชบุรี กับพระยาเมืองตาก พอพระยาเมืองตากเข้ามาได้เป็นพระยาวชิรปราการ พระองค์วางแผนไม่เกินสามวัน ก็ได้ทูลว่าอย่างไรเมืองก็ต้องแตกเพราะมีไส้ศึกแต่ไม่รู้ว่ามีใคร พระยาตากจึงยกทัพไปทางทิศตะวันออก เพื่อไปตีเมืองชลบุรี จันทบุรี ด้านพม่าก็บุกเข้าตีเมืองอยุธยาโมยทรัพย์สิน ไม่เอาเชลยเผาเมืองทิ้ง คนทูลเชิญพระเจ้าเอกทัศหนี แต่พระองค์ทรงเลือกที่จะจับพระชนมชีพอยู่ในกรุงศรีอยุธยา เมื่อเผาเมืองอยุธยาสิ้นแล้วพระยาเมืองราชบุรีก็เข้ามาตีประกบและส่งสารให้พระยาเมืองตากเข้ามาตีได้เลย เมื่อพระยาเมืองตากล่องเรือมาถึงก็เข้าตีธนบุรีและก็ได้อยุธยาคืนในที่สุด แต่ด้วยสภาพบ้านเมืองและคนที่ล้มตายจำนวนมากทำให้พระยาตากเป็นลมไป พอพระองค์ฟื้นขึ้นมาก็เห็นพระนเรศวรมายืนข้างหน้าและบอกพระองค์ว่าไม่ต้องกักรุงศรีอยุธยา เพราะถ้ากักรุงราชธานีก็ต้องใช้เงินมหาศาล การสร้างราชธานีใหม่ใช้เงินน้อยกว่าประชาชนจะเดือดร้อนปล่อยให้ประชาชนแบบนี้ และทุกคนก็หาพระบรมศพของพระเจ้าเอกทัศเจอก็ถวายพระเพลิงพระบรมศพอย่างสมพระเกียรติ แล้วตกลงว่าจะเอาธนบุรีเป็นราชธานี พระยาเมืองราชบุรีได้พูดคุยกับพระยาตาก และทูลว่าจะให้พระยาตากเป็นพระเจ้าแผ่นดินกรุงธนบุรี ทำให้พวกเขื่อพระวงศ์หัวเมืองไม่พอใจ พระองค์จึงรับสั่งว่าเราจะเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ๒๕ ปี และทรงแต่งตั้งพระยาราชบุรีเป็นพระยาจักรี และแต่งตั้งให้น้องชายน้องชายเป็นพระยาอมราช และสองพระยาอาสาไปตีลาว จนได้พระแก้วมรกตกลับมา

๒.๒.๕ **ตอนที่ ๕** อัญมณีที่ ๕ คือ มรกต ประวัติศาสตร์ชาติไทย ความเสี่ยสละของบูรพมหากษัตริย์ไทยในยุคกรุงธนบุรี รายละเอียด ดังนี้

หัวข้อ ประวัติศาสตร์ไทยความเสี่ยสละของบูรพมหากษัตริย์ไทยในยุคกรุงธนบุรี

เมื่อพระเจ้าตากสินได้ครองราชสมบัติ ณ กรุงธนบุรีแล้ว ขณะนั้นพระยาจักรีไปตีเมืองลาวสำเร็จ พระเจ้าตากสินจึงแต่งตั้งพระยาจักรีเป็นเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก เมื่อข่าวการผลัดแผ่นดินและการสร้างกรุงธนบุรีรู้ไปถึงพม่ากษัตริย์พม่าจึงจะยกทัพมาตี ม้าเร็วมอญจึงรีบมาทูลพระเจ้าตากสินเรื่องการยกทัพของพม่า และด้วยเหตุที่ที่ตั้งของกรุงธนบุรีแตกต่างจากที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาราชธานีเก่า จึงต้องเดินเท้าขนเสบียงผ่านภูเขาหลายลูก พระองค์จึงให้ไปตามเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกมาเข้าเฝ้า ให้หยุดการสร้างเมืองไว้ก่อน พระองค์จึงรับสั่งว่าให้เจ้าพระยาฯ ไปเฝ้าดูข้าศึก ส่วนพระองค์จะไปกู้เงินจากจีนเอาเงินมาทำนุบำรุงซื้ออาวุธ ผ่านไป ๑ ปี เจ้าพระยาฯ กราบทูลต่อพระองค์ว่าพวกเขมรบุกเข้ามาแล้วจริง ๆ พระองค์จึงตรัสว่าเงินจะเอาเงินคืนทั้งต้นและดอก พระองค์จึงบอกทางการเงินว่ายังไม่มีคืนทั้งต้นและดอก ทางการเงินจึงเสนอว่าให้เอาประเทศไปจำนำไว้ก่อน พระองค์ทรงไม่ยอมให้ยอมตายเสียดีกว่า พระองค์จึงดำริให้เจ้าพระยาฯ ไปตีเขมรแล้วพระองค์จะแก้ล้างทำเสียพระสติและให้เจ้าพระยาฯ กลับมาปลงพระชนม์พระองค์ และให้เจ้าพระยาฯ ขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ต่อไป เจ้าพระยาฯ ก็ได้รับพระราชบัญชาขึ้น และเดินทางก็ไปตีเมืองเขมรเมื่อพระองค์ทราบข่าวนั้นแล้ว จึงสร้างทำพระสติไม่สมประกอบ ซึ่งพระยาสรรคกับพวกคิดจะปลงพระชนม์พระเจ้าตากสิน แต่เมื่อพระยาสรรคทราบข่าวว่าเจ้าพระยาฯ กษัตริย์ศึกเดินทัพกลับมา ก็ตกใจเพราะเกรงกลัวในอำนาจของเจ้าพระยาฯ เมื่อเจ้าพระยาฯ มาถึงธนบุรีจึงถามว่า พระเจ้าตากสินตอนนี้อยู่ที่ใด จึงได้รับคำตอบว่าอยู่ที่คุกข้างล่าง เจ้าพระยาฯ จึงเดินลงไปเฝ้า เมื่อพบกันพระองค์จึงตรัสกับเจ้าพระยาฯ ว่าให้รีบฆ่าพระองค์เสียเถิด แต่เจ้าพระยาฯ ไม่กระทำการเช่นนั้น จึงเดินลงไปยังคุกข้างล่างที่ลี้กลงไปยังชั้นนักโทษประหาร และก็ถามกับนักโทษเหล่านั้นว่าใครสามารถตายแทนพระเจ้าตากสินได้บ้าง นักโทษต่างชิงกันยกมือขึ้น แสดงให้เห็นถึงความรักที่มีต่อพระเจ้าตากสิน เจ้าพระยาฯ จึงเลือกนักโทษที่ขนาดร่างกายพอกับพระเจ้าตากสินพร้อมกับเอามาคลุมกระสอบมัดหัว และเชิญเสด็จพระเจ้าตากสินออกไปที่นั่น และหลังจากนั้นพระเจ้าตากสินก็เสด็จไปประทับที่นครศรีธรรมราชตราบจนสวรรคต

๒.๒.๖ **ตอนที่ ๖** อัญมณีที่ ๖ คือ ทับทิม พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๓

หัวข้อ พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ช่วง รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๓

รัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระราชกรณียกิจที่สำคัญ

ทรงย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรี สู่กรุงรัตนโกสินทร์ ทรงสร้างพระบรมมหาราชวังและหมู่พระมหามณเฑียร ซึ่งเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ รวมทั้ง สร้างวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) สำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปมหามณิรัตน์ปฏิมากร (พระแก้วมรกต) และทรงสร้างศาลหลักเมือง ทรงพลิกฟื้นโบราณราชประเพณีที่หายไป อาทิ พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา สร้างเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ สร้างพระมหาพิชัยราชรถ ฯลฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ชำระกฎหมายเก่าแก่ที่มีมาแต่ครั้งโบราณแล้วรวบรวม เป็นประมวลผลกฎหมายขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๗ โปรดให้เรียกว่า “กฎหมายตราสามดวง” ทรงโปรดให้มีการเจริญสัมพันธไมตรีกับจีน และโปรตุเกส

รัชกาลที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระราชกรณียกิจที่สำคัญ

ในรัชสมัยของพระองค์ นับเป็นยุคทองของวรรณคดีไทย พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถ และทรงมีพระอัจฉริยภาพด้านต่าง ๆ เช่น ด้านศิลปะ วรรณคดี และสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะด้านวรรณศิลป์ ไม่ว่าจะเป็นพระราชนิพนธ์วรรณคดี คำกลอน เสภา นิราศ กาพย์ ฉันท์ โคลงสี่สุภาพ และทรงได้ฟื้นฟูพระราชพิธีวิสาขบูชาขึ้นมาใหม่ ตามที่เคยปฏิบัติกันมาในสมัยสุโขทัย โดยให้เป็นวันทำบุญใหญ่ของแผ่นดิน ทรงให้ความสำคัญด้านสงคราม สั่งซื้ออาวุธจากต่างชาติชาวอเมริกา และทรงตรากฎหมายห้ามสูบซื้อขายฝิ่นใน พ.ศ. ๒๓๕๔ และ พ.ศ. ๒๓๖๒ โดยกำหนดบทลงโทษแก่ผู้สูบฝิ่นไว้อย่างหนัก

รัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชกรณียกิจที่สำคัญ

ทรงปรับปรุงระบบภาษีอากรใหม่ ยกเลิกภาษีฝิ่น อากรค่าน้ำ และอากรรักษาเกาะ จัดเก็บภาษีนา (ภาษีที่ดิน) การเก็บภาษีอากรนี้ทรงตั้งระบบการเก็บภาษีโดยให้เอกชนประมูลรับเหมาผูกขาดไปเรียกเก็บภาษีจากราษฎรเอง เรียกว่า เจ้าภาษีหรือนายอากร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีน ทำให้สามารถเก็บเงินเข้าพระคลังได้สูงแล้วยังส่งผลดีทางการเมืองคือทำให้ชาวจีนจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ผูกพันกับแผ่นดินไทย อีกทั้งทรงส่งเรือสินค้าไปค้าขายกับต่างประเทศมากมาย ได้ทรงพระราชดำริให้ขุดคลองเพื่อใช้ในการคมนาคมทางเรือมากมาย อาทิ คลองแสนแสบ มีการนำหนังสือจีนตามถิ ที่มีมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช นำมาชำระใหม่ เพื่อใช้เป็นหนังสือแบบเรียน ทรงให้ความสำคัญกับการสาธารณสุข มีการปลูกฝีเพื่อป้องกันไข้ทรพิษ และทรงโปรดการทำบุญและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ทรงสร้างวัดราชนัสดาราม ฯลฯ

๒.๒.๗ **ตอนที่ ๗** อัญมณีที่ ๗ คือ ไพฑูรย์ พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๔ ถึงรัชกาลที่ ๖

หัวข้อ พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ช่วง รัชกาลที่ ๔ ถึงรัชกาลที่ ๖

รัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชกรณียกิจที่สำคัญ

ในรัชสมัยของพระองค์ มีธงชาติปักบนแผ่นดินเป็นครั้งแรก มีการส่งราชทูตไปเยือน ฝรั่งเศส มีการใช้เงินพดด้วง ทรงให้อิสระทางการค้ากับทุกชาติสามารถขายของได้ทุกที่บนแผ่นดินไทย ทรงมีรับสั่งให้นำเครื่องผลิตเหรียญกษาปณ์เข้ามา จึงทำให้ไทยสามารถผลิตได้เอง คนจึงรู้จักและเริ่มใช้ ต่อมารับสั่งให้นำเครื่องพิมพ์ธนบัตรเข้ามาผลิตใช้เอง โดยมีอักษรเบรลล์อยู่บนธนบัตรเพื่อให้คนตาบอดสามารถใช้ได้ ตั้งโรงพิมพ์ธนบัตรพระนครคีรี จังหวัดเพชรบุรี ทรงสร้างถนนเจริญกรุงซึ่งเป็นถนนแบบยุโรปสายแรกของแผ่นดินไทย และนำเข้ารถม้า เป็นการต่อยอดการคมนาคมจากรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ นอกจากนี้ ทรงเป็นนักดาราศาสตร์ สามารถทำนายวันเวลาที่เกิดสุริยุปราคา อย่างแม่นยำไม่คาดเคลื่อน โดยทรงทำนายล่วงหน้าไว้ก่อน ๒ ปี โดยไม่มีอุปกรณ์เทียบเท่าชาติตะวันตก

รัชกาลที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชกรณียกิจที่สำคัญ

รัชสมัยของพระองค์เป็นยุคแห่งการปฏิรูปประเทศสยามให้ทันสมัย มีการปฏิรูปการปกครองและสังคม เช่น ทรงประกาศตั้ง ๑๐ กระทรวง จัดตั้งประปา ไฟฟ้า โทรเลข ไปรษณีย์ ยกกระตือรือร้นการคมนาคม มีพระราชดำริให้สร้างรถไฟ สร้างโรงพยาบาลศิริราช โดยใช้ที่ดินและทรัพย์สินส่วนพระองค์ มีการปฏิรูประเบียบการเงินการคลังจากเงินก้อนใหญ่ก้อนเดียวกัน แบ่งเป็น ๑) เงินส่วนพระองค์ ๒) เงินบริหารแผ่นดิน ทรงจัดตั้งแบงก์สยามกัมมาจล ทุนจำกัต หรือธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน ทรงปฏิรูปกฎหมาย ๕ ฉบับ ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ศาลธรรมนูญศาลยุติธรรม และทรงจัดตั้งทหารมหาดเล็ก เรียกว่า “ทหารมหาดเล็กไถ่ค่า” และมีพัฒนาการต่อมาเป็นโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในปัจจุบัน

เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) รัฐบาลสยามต้องจ่ายเงินจำนวน ๓ ล้านฟรังก์ ให้ฝรั่งเศส เท่ากับ ๑,๖๐๕,๒๓๕ บาท กับอีก ๒ อัฐ รัชกาลที่ ๕ ทรงนำเงินถุงแดงที่เก็บไว้รวมกับเงินท้องพระคลังมาชำระ แต่ยังขาดอีก ๑ ใน ๔ ของเงินทั้งหมด โดยเงินที่เหลือรวบรวมจากพระบรมวงศานุวงศ์และประชาชน เป็นวิกฤตการณ์ที่คนไทยทั้งแผ่นดินร่วมกับพระมหากษัตริย์ซื้อแผ่นดินคืนเพื่อรักษาอธิปไตย

นอกจากนั้นได้เสด็จ เยือนรัสเซียเพื่อศึกษากฎหมายกลับมาปฏิรูประบบรัฐสภาของไทย และทรงฉายพระบรมฉายาลักษณ์ร่วมกับพระเจ้าซาร์นิโคลัสที่ ๒ ซึ่งเป็นช่วงที่สยามถูกคุกคามจากนักล่าอาณานิคม ภาพนี้จึงเป็นภาพที่มีผลต่อประวัติศาสตร์ชาติไทยเป็นอย่างมาก พระองค์ทรงยกเลิกทาสและไพร่ ใช้ระยะเวลารวม ๓๐ ปี โดยไม่เสียเลือดเนื้อ

รัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชกรณียกิจที่สำคัญ

ในรัชสมัยของพระองค์มีการแก้ไขสนธิสัญญาที่ไทยเคยเสียเปรียบต่อประเทศอื่น ๆ ที่มีมาตั้งแต่อยุธยา ทรงจัดตั้งธนาคารออมสินด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นจำนวน ๖ หมื่นบาท ยกกระตือรือร้นการคมนาคม สร้างสนามบินดอนเมือง กำเนิดกองทัพอากาศ สร้างโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สร้างสะพานพระราม ๖ สร้างเขื่อนทดน้ำพระราม ๖ จัดตั้งบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด สถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงสร้างเมืองดุสิตธานีซึ่งเป็นเมืองจำลองประชาธิปไตย ทรงให้เปลี่ยนไปใช้พุทธศักราช (พ.ศ.) เป็นศักราชประจำชาติ ทรงตราพระราชบัญญัติขนานนามสกุล พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยคำนำนามเด็ก พ.ศ. ๒๔๖๔

๒.๒.๘ **ตอนที่ ๘** อัญมณีที่ ๘ คือ ไพลิน พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๗ ถึงรัชกาลที่ ๘

หัวข้อ พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ช่วงรัชกาลที่ ๗ ถึงรัชกาลที่ ๘

รัชกาลที่ ๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชกรณียกิจที่สำคัญ

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ เป็นพระราชโอรสองค์สุดท้ายของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง (สมเด็จพระพันปีหลวง) เสด็จไปศึกษา ณ โรงเรียนนายร้อยที่ประเทศอังกฤษ ในหลักสูตรทหารปืนใหญ่ม้าและทรงเสด็จไปศึกษาต่อ ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารบกฝรั่งเศส พระองค์ท่านขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๗ แห่งราชวงศ์จักรีของปวงชนชาวไทย คำนิยามของพระองค์ท่านในหลวงทรงเป็นทหารอาชีพ

เมื่อขึ้นครองราชย์พระราชกรณียกิจที่สำคัญ ทรงตั้งอภิรัฐมนตรีสภาขึ้น เพื่อช่วยดูแลงาน ทรงจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานพระนครเพื่อรวบรวมสิ่งสำคัญทุกอย่างในประเทศไทย ยกกระตือรือร้นรถไฟของไทย จากกรุงเทพ คือ สายกรุงเทพ - อุบลราชธานี ยกระดับสนามบินดอนเมือง ให้สามารถบินและรับเครื่องบินจากต่างประเทศได้ครั้งแรกในแผ่นดินของพระองค์ท่าน ส่วนการอุดมศึกษาของไทยก็พัฒนาให้ถึงขั้นสามารถประสาทปริญญาได้ เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรกของแผ่นดินไทยที่เสด็จมาประสาทปริญญาด้วยพระองค์เอง จนเป็นแบบธรรมเนียมจนถึงปัจจุบันว่า ลูกหลานจบระดับอุดมศึกษา องค์พระมหากษัตริย์จะเสด็จมาประสาทปริญญาหรือให้ผู้แทนพระองค์มาประสาทปริญญาแทนพระองค์จนถึงทุกวันนี้

ทางด้านการทหาร ทรงเป็นนักการทหาร เป็นนายทหารอาชีพ เมื่อพระองค์ขึ้นครองราชย์มีสิ่งหนึ่งที่พระองค์ทรงเล็งเห็นว่าเป็นสิ่งที่องค์พระมหากษัตริย์ทรงต้องกระทำด้วยพระองค์เอง คือ เมื่อนักเรียนโรงเรียนเหล่าทหารต่าง ๆ เช่น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายร้อยสามพราน เมื่อจบหลักสูตรสิ่งที่จะได้คือ กระบี่พระราชทาน ซึ่งแต่เดิมกระบี่พระราชทานดังกล่าว เป็นกระบี่ที่พระราชทานผ่านกระทรวงกลาโหม และกระทรวงกลาโหมเป็นผู้แจกจ่ายให้นักเรียน กระบี่พระราชทานดังกล่าวแบบธรรมเนียมยึดจากฝรั่งเศส จากอังกฤษมา เมื่อย้อนไปดูการแต่งตั้งนายทหารของสองชาตินี้ กษัตริย์พระราชทานให้ด้วยพระหัตถ์ ทรงมีความคิดว่าในหลวงจะต้องพระราชทานด้วยพระหัตถ์ จึงเปลี่ยนแบบธรรมเนียมเมื่อจบหลักสูตรแล้วในหลวงเสด็จมาพระราชทานกระบี่ด้วยพระหัตถ์ของพระองค์เอง หนึ่งในนักเรียนนายร้อยรุ่นแรกที่รับพระราชทานกระบี่จากพระหัตถ์ในหลวงรัชกาลที่ ๗ คือ นักเรียนนายร้อยสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และพระองค์ท่านทรงเป็นพระบิดาของภาพยนตร์ไทย เมื่อท่านเสด็จไปหัวเมืองต่าง ๆ สิ่งที่อยู่ในภาพเสมอ คือ กล้องวิดีโอ พระองค์ทรงโปรดที่จะถ่ายภาพเคลื่อนไหวมาตลอด และทรงประพันธ์ภาพยนตร์เป็นมรดกแก่ปวงชนชาวไทยหลายเรื่อง ในด้านกีฬา ทรงเป็นพระบิดากีฬาออลไทย

นอกจากนี้ ในปี ๒๔๗๕ เป็นปีมหามงคลของแผ่นดินไทยเพราะเป็นปีที่กรุงรัตนโกสินทร์ครบรอบ ๑๕๐ ปี ในปีมหามงคลดังกล่าว ในหลวงรัชกาลที่ ๗ พระราชทานสิ่งของและวัตถุสำคัญให้เป็นของขวัญแก่ปวงชนชาวไทย ๓ ชิ้น ได้แก่ ๑. สะพานพระพุทธยอดฟ้า ๒. พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ซึ่งเป็นปฐมกษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ณ เชิงสะพานพระพุทธยอดฟ้า ๓. ศาลาเฉลิมกรุง (โรงภาพยนตร์แรกของไทย) ในปีเดียวกันเกิดเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครองไปสู่ระบอบที่ดีกว่าจากคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งนำไปสู่ระบอบประชาธิปไตย นำไปสู่วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ ในหลวงรัชกาลที่ ๗ ทรงพระราชทานกฎหมายรัฐธรรมนูญให้แก่ปวงชนชาวไทย เพื่อความเป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ ณ วันเวลาดังกล่าว

/หลังจากนั้น ...

หลังจากนั้นทรงเสด็จไปประทับอยู่ ณ ประเทศอังกฤษ จนพระองค์ทรงสละราชสมบัติให้แก่ปวงชนชาวไทยในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๗๗ หลังจากนั้นพระองค์ทรงประทับอยู่ที่อังกฤษโดยตลอดตราจนเสด็จสวรรคต

รัชกาลที่ ๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระราชกรณียกิจที่สำคัญ

พระราชกรณียกิจของพระองค์ช่วง ๖ ปีท่ายในการขึ้นครองราชย์ของพระองค์ ซึ่งเป็นช่วงที่สงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่กำลังปะทุหนักขึ้นมาก ในช่วงดังกล่าวรัฐบาลไทยโดยการนำของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม คนไทยถูกต่างชาติตีตราประทับว่า ไทยในยุคนี้คือฝ่ายอักษะ เพราะจากภาพที่เห็นการนำรัฐบาลช่วยเหลือญี่ปุ่นในทุก ๆ ด้าน จนทำให้ไทยเกิดวิกฤตในหลาย ๆ ครั้ง แต่หลังจากจบสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในประเทศที่แพ้สงคราม แต่จงใจตรึงกลับโอบกอบอยู่ในกลุ่มประเทศที่ชนะสงคราม โดยหลักตรึงแล้วเป็นไปได้อย่าง เมื่อจบสงครามไทยเป็นฝ่ายสัมพันธมิตร

หลักสำคัญที่ทำให้ไทยกลับไปเป็นฝ่ายสัมพันธมิตร สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี พระองค์ร่วมกับมหาวิทยาลัยดังที่ประเทศอังกฤษ วางนโยบาย วัตถุประสงค์ และกระบวนการในการปฏิบัติเมื่อเสร็จกระบวนการดังกล่าวนำไปกระจายทั่วสมรภูมิในแผ่นดินของสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในช่วงแรกยังไม่มีชื่อองค์กร พอขับเคลื่อนองค์กรนี้สืบต่อไป เมื่อมาถึงในประเทศไทยองค์กรเริ่มเป็นรูปธรรมมากขึ้น แต่จุดกำเนิดขององค์กรเสรีไทยเริ่มจากที่ประเทศอังกฤษ โดยที่ไม่มีชื่อองค์กรแต่พอกระจายมาประเทศไทย และกระจายไปสหรัฐอเมริกา โดย ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช เป็นผู้ขับเคลื่อนที่นั่น ทำให้องค์กรเป็นรูปธรรมมากขึ้น จนเป็นที่มาของชื่อ FREE THAI หรือ เสรีไทย ต่อมาพระองค์ได้ออกจากเสรีไทย และยกองค์กรแม่ที่อังกฤษให้ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช มาบริหารด้วย และทรงช่วยขับเคลื่อนอยู่เบื้องหลัง โดยพระองค์ได้ส่งจดหมายกลับเมืองไทยขอความอนุเคราะห์หาอาสาสมัครจากเหล่าราชินิกุลไทยที่มีความสามารถด้านการแพทย์และด้านพยาบาลไปเป็นอาสาสมัครกับพระองค์ในการช่วยทหารฝ่ายสัมพันธมิตรในทุกสมรภูมิ พระองค์ประทับอยู่ที่สมรภูมิลอนดอน และยังได้เสด็จไปพบผู้นำของฝ่ายสัมพันธมิตรเพื่อแสดงจุดยืนว่าสยามคือฝ่ายสัมพันธมิตร ต่อมาจึงมีมติของฝ่ายสัมพันธมิตรทั่วประเทศว่า ไทยคือฝ่ายสัมพันธมิตร

ฉันทามติของผู้นำฝ่ายสัมพันธมิตร เมื่อจบสงครามต้องจัดสวนสนามปลดอาวุธประเทศที่แพ้สงคราม ซึ่งในเอเชียเลือกจัดที่ประเทศไทย โดยมี ลอร์ด หลุยส์ เป็นประธานในการตรวจพลสวนสนาม เพราะเป็นหัวหน้าทัพใหญ่ฝ่ายสัมพันธมิตรประเทศอังกฤษ พอใกล้สวนสนามจริงมีวิทยุมาจากฝ่ายสัมพันธมิตรให้กราบบังคมทูลเชิญรัชกาลที่ ๘ ของไทย เชิญเสด็จฯ มาเป็นประธานในการตรวจพลสวนสนามปลดอาวุธประเทศที่แพ้สงคราม เป็นเหตุการณ์ที่คนไทยทั้งแผ่นดินต้องภาคภูมิใจที่มีองค์พระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับโลก ซึ่งเหตุการณ์ในวันนั้น ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ ทรงมีพระสติปัญญาเป็นเลิศ

พระราชกรณียกิจ ในระยะเวลา ๑๑ ปี ที่ทรงครองราชสมบัติมีน่านปการ เช่น เสด็จฯ ไปเปิดโรงพยาบาลอานันทมหิดล จังหวัดลพบุรี เสด็จฯ พร้อมสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ไปที่ลำเพ็งซึ่งมีข้อพิพาทระหว่างคนไทยสายเลือดจีน กับคนไทยที่มียาวนานนับ ๑๐ ปี แล้วไม่มีใครหยุดข้อพิพาทนี้ได้ โดยเสด็จไปเพียง ๔ ชั่วโมง ก็สามารถหยุดข้อพิพาทนี้ได้ตราจนถึงทุกวันนี้ นอกจากนี้พระราชกรณียกิจสุดท้ายของพระองค์ ในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๘๙ คือ การเสด็จไปทรงร่วมหว่านข้าวกับประชาชนที่สถานีเกษตรกลาง บางเขน ก่อนที่พระองค์ท่านจะได้รับจดหมายจากประเทศสวีเดนว่าต้องเสด็จฯ กลับไปศึกษาต่อ หลังจากนั้นในเช้าวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๔๘๙ ก็เสด็จสวรรคต

การบรรยายพิเศษ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวกับการเปลี่ยนแปลง

การปกครอง ๒๔๗๕

- วิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทยไปสู่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ กลุ่มคนหัวก้าวหน้าขอให้มีการปกครองแบบประชาธิปไตยขึ้น ทั้งนี้ พระองค์ทรงตอบกลับว่า ประชาธิปไตยแบบรัฐสภายังเป็นไปไม่ได้ในสยาม เพราะประชาชนความรู้ยังน้อย ในสมัยรัชกาลที่ ๖ ทรงตั้งพระทัยที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญจึงได้จำลองดุสิตธานีเพื่อเป็นการทดลอง การปกครองแบบประชาธิปไตย ภายหลังรัชกาลที่ ๗ ทรงขึ้นครองราชย์ ก็ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี พ.ศ. ๒๔๖๙ และเป็นเหตุทรงร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรก รัชกาลที่ ๗ ทรงดำเนินการเรื่องรัฐธรรมนูญ ๓ เดือนเศษ ก่อนเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ทรงร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒ มีการกำหนดวิธีการเลือกตั้งรัฐสภา ในขณะนั้นที่ฝรั่งเศสมีคนไทยที่ไปศึกษาซึ่งเรียกว่า กลุ่มคณะราษฎรที่มีนาย ปรีดี พนมยงค์ เป็นหัวหน้าคณะ ได้หารือและมีมติว่าจะเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ แต่คณะราษฎร ได้นำแนวคิดประชาธิปไตยที่มีแต่ผลประโยชน์หรือต้องการเปลี่ยนแปลงเป็นประชาธิปไตยในแบบเวลาอันสั้น

- เหตุการณ์ ๒๔๗๕

คณะราษฎรเริ่มเข้ายึดเครือข่ายสายโทรศัพท์เพื่อตัดขาดการติดต่อ โดยให้คนไปจับ เจ้านายไทยไปไว้ที่พระที่นั่งอนันตสมาคม และหลอกให้ทหารออกมาเดินสวนสนามที่ลานพระบรมรูป ทำให้ เหล่าทหารเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิวัติการปกครอง เมื่อทหารมารวมตัวที่ลานพระบรมรูป พระยาพหลพล พยุหเสนาได้อ่านประกาศคณะปฏิวัติ ขณะนั้นรัชกาลที่ ๗ ประทับอยู่ที่พระราชวังไกลกังวล จ.ประจวบคีรีขันธ์ และได้รับจดหมายจากคณะราษฎร ทำให้พระองค์มีทางเลือก ๓ ทาง คือ ๑. พระองค์ต่อต้านได้ทันที เพราะมีกองกำลังมาก เพราะทหารส่วนใหญ่ยังมีความจงรักภักดีต่อพระองค์ ๒. พระองค์สามารถเสด็จออก นอกประเทศได้เลย เพราะพระสหายร่วมศึกษาโรงเรียนทหารที่อังกฤษล้วนแต่เป็นผู้นำประเทศในเวลานั้น ๓. เสด็จกลับพระนครตามคำทูลแนะนำของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี พระองค์จึงตัดสินใจ พระทัยเสด็จกลับ กทม. และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้คณะราษฎรเข้าเฝ้าฯ ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชกำหนดนิรโทษกรรมทันที สำหรับร่างรัฐธรรมนูญทรงลงพระปรมาภิไธยและวงเล็บว่าชั่วคราว นอกจากนี้ พระองค์ได้พระราชทานกฎหมายที่พัฒนาสมบูรณ์แล้วให้คณะราษฎรด้วย หลังจากทีคณะราษฎรอ่านรัฐธรรมนูญ ที่นายปรีดี พนมยงค์ เป็นคนร่างกลับพบว่า มีแต่ผลประโยชน์ไม่ได้เหมือนกับที่ตกลงไว้ หลังจากนั้นจึงมี นายกรัฐมนตรีคนแรก คือ พระยามโนปกรณนิติธาดา และได้เข้าเฝ้าพร้อมคณะราษฎร พระยามโนปกรณฯ รู้สึกไม่สบายใจ เพราะคณะราษฎรได้ให้คำตอบต่อพระองค์ที่แสดงถึงการดูหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ จึงทำหนังสือ ขอพระราชทานอภัยโทษต่อรัชกาลที่ ๗ ซึ่งพระองค์ไม่ติดใจสิ่งใด หวังเพียงว่าคณะราษฎรจะแก้ข่าวที่เสียหาย ของราชวงศ์ แต่ก็ไม่มีรัฐบาลไหนออกมาแก้ข่าว พระยามโนปกรณฯ ได้ให้นายปรีดี พนมยงค์ ร่างรัฐธรรมนูญ และนำขึ้นทูลเกล้าฯ ให้ทรงมีพระราชวินิจฉัย พระองค์จึงตรัสว่า “นี่แหละประชาธิปไตย” จากนั้นจึงได้ทรงลง พระปรมาภิไธยและพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับแรกให้กับประเทศไทย สิ้นสุดพระราชอำนาจในการบริหาร ราชการแผ่นดิน และอำนาจนั้นเป็นของรัฐบาลโดยสมบูรณ์

/- หลังเหตุการณ์ ...

- หลังเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบวรเดช ทรงคิดจะปฏิวัติการเปลี่ยนแปลงการปกครอง กลับไปเป็นระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และจะสถาปนาท่านเองขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ โดยร่วมกับทหารในภาคเหนือและยกทัพเข้ากรุงเทพฯ เพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง แต่ข่าวรั่วไหลเสียก่อน ทางรัฐบาลได้ส่งหลวงพิบูลสงครามไปจัดการ พระองค์เจ้าบวรเดชจึงต้องลี้ภัยเพราะพ่ายแพ้ เหตุการณ์นี้ทำให้รัชกาลที่ ๗ และพระราชวงศ์ถูกตั้งข้อสงสัยว่าอยู่เบื้องหลัง ทำให้พระราชวงศ์บางพระองค์ต้องทรงลี้ภัยไปประทับที่ต่างประเทศ แต่รัชกาลที่ ๗ ยังคงประทับอยู่ที่ประเทศไทย ทำให้ประชาชนไม่พอใจรัฐบาล จึงเกิดเหตุการณ์ระหว่างประชาชนและทหารฝ่ายรัฐบาล แต่สุดท้ายประชาชนพ่ายแพ้ รัฐบาลได้ทำหนังสือขอพระบรมราชานุญาตรัชกาลที่ ๗ จัดงานศพทหารที่ท้องสนามหลวง แต่พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ไปจัดที่วัดซึ่งเป็นพระอารามชั้นเอกได้ โดยพระองค์จะทรงดูแลเอง รัฐบาลไม่ยอมจึงเก็บเรื่องนี้ไว้ หลังจากนั้นรัชกาลที่ ๗ ทรงไปราชการต่างจังหวัด และแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ รัฐบาลจึงเสนอเรื่องงานศพแก่ผู้สำเร็จราชการและได้รับการอนุญาต งานศพฝ่ายทหารรัฐบาลจึงถูกจัดขึ้นที่ท้องสนามหลวง เมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทรัชกาลที่ ๗ จึงตัดสินพระทัยเสด็จออกนอกประเทศไทยอย่างถาวรไปประทับที่พระตำหนัก โนล ประเทศอังกฤษ ด้านประชาชนที่ลุกฮือต่อต้านรัฐบาลถูกตัดสินว่าสมรู้ร่วมคิดกับพระองค์เจ้าบวรเดชได้ถูกศาลตัดสินประหารชีวิต รัฐบาลจึงส่งเอกสารคำสั่งประหารชีวิตให้พระองค์ลงพระปรมาภิไธยอนุมัติ แต่พระองค์ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธยและส่งลายพระหัตถ์กลับมาที่ประเทศไทยและทรงระบายความรู้สึกของพระองค์ที่มีต่อรัฐบาลไทย เมื่อรัฐบาลได้รับลายพระหัตถ์นั้นก็เปิดอ่านแล้วรู้สึกว้า ไม่เป็นประโยชน์กับตนเองแน่นอน แต่มีย่อหน้าหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อรัฐบาลจึงตัดเอาส่วนนั้นออกเผยแพร่ ย่อหน้านั้นคือ การสละราชสมบัติ ซึ่งหลังสละราชสมบัติ รัฐบาลสามารถแต่งตั้งคณะผู้สำเร็จราชการได้ ทำให้ประชาชนรู้สึกไม่พอใจและเรียกร้องให้มีสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อไป และต่อมาในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ ยูเนสโกยกย่องให้รัชกาลที่ ๗ เป็นบุคคลสำคัญด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ คือ ทรงสนับสนุนด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์ และยกระดับการศึกษาให้เชื่อมถึงระดับปริญญา

๒.๒.๙ ตอนที่ ๙ อัญมณีที่ ๙ คือ บุชราคม พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ช่วงรัชกาลที่ ๙ และครอบครัวแก้วคุ้มเกล้าชาวประชาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ รายละเอียด ดังนี้

พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ช่วงรัชกาลที่ ๙

เนื้อหาในอัญมณีที่ ๙ อัญมณีบุชราคมนี้ ประสงค์จะให้ผู้เข้ารับการศึกษอบรมเขียนจากหัวใจว่า อยากเล่าเรื่องราวของกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่พระองค์นี้ให้ลูกหลานฟังอย่างไร นี่คือนิยายของอัญมณีที่มาจากตัวผู้เข้ารับการศึกษอบรมที่อยากจะเล่าสู่ลูกหลานคนไทย เพื่อให้สามารถรังสรรค์บทความด้วยตัวเอง

ครอบครัวแก้วคุ้มเกล้าชาวประชา ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

ครอบครัวที่ ๑ : พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ครอบครัวที่ ๒ : สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง

ครอบครัวที่ ๓ : พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลราชกุมาร มหิทธิกรมพลราชวรานุรักษ์ กิตติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

/ครอบครัวที่ ๔ ...

กรอบแก้วที่ ๔ : สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี

กรอบแก้วที่ ๕ : สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณวราชนกดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

กรอบแก้วที่ ๖ : สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

กรอบแก้วที่ ๗ : ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี

กรอบแก้วที่ ๘ : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ

กรอบแก้วที่ ๙ : สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

กรอบแก้วที่ ๑๐ : สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา

กรอบแก้วที่ ๑๑ : สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

กรอบแก้วที่ ๑๒ : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์

กรอบแก้วที่ ๑๓ : พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ

๒.๒.๑๐ **ตอนที่ ๑๐** อัญมณีที่ ๑๐ คือ เพชร พระราชประวัติ พระบุญญาธิการ พระอัจฉริยภาพ และพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ รายละเอียด ดังนี้

พระราชประวัติ พระบุญญาธิการ พระอัจฉริยภาพ และพระราชกรณียกิจ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ทรงเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนจิตรลดา ที่โรงเรียนคิงส์มีท ประเทศอังกฤษ และทรงเข้ารับการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนมิลล์ฟีลด์ ประเทศอังกฤษ รัชกาลที่ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ไปทรงศึกษาต่อที่วิชาการทหารที่โรงเรียนคิงส์ เขตพารามัตตา ซิดนีย์ ออสเตรเลีย พ.ศ. ๒๕๑๕ ทรงเข้ารับการศึกษาที่วิทยาลัยดันทรูน กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย และทรงสำเร็จการศึกษาจาก วิทยาลัยดันทรูน และมหาวิทยาลัยนิวเซาท์เวลส์ สาขาอักษรศาสตร์ด้านการทหาร เมื่อเจริญพระชันษา ๒๐ พระชันษา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชพิธีสถาปนาเฉลิมพระนามาภิไธยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ นับเป็นเวลากว่า ๔๐ ปี ที่พระองค์ได้ปฏิบัติพระราชกรณียกิจ พระองค์ทรงตระหนักถึงความสำคัญในศิลปวิทยาการ โดยพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์คำชูศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้คงอยู่คู่บ้านคู่เมืองสืบไป

นอกจากนี้ การอบรมในครั้งนี้นี้ยังได้มีการบรรยายพิเศษในหัวข้อ “ความมั่นคง” จากประสบการณ์การทำงานของวิทยากรอีกด้วย

ส่วนที่ ๓

ผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย
ประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย
กระทรวงมหาดไทย

๓.๑ สรุปผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ
ประวัติศาสตร์ชาติไทยประวัติศาสตร์ประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รุ่นที่ ๑ - ๔ ดังนี้

รุ่นที่	สถานที่ฝึกอบรม	ระหว่างวันที่	จำนวน กลุ่มเป้าหมาย (คน)	ผู้เข้ารับ การอบรม (คน)	ผู้ผ่าน การอบรม (คน)	ผลการประเมิน ความพึงพอใจ โดยรวม (ร้อยละ)
๑	ศพช.อุดรธานี	๑ - ๕ ก.ค. ๖๘	๑๒๐	๑๒๐	๑๑๘	๙๑.๔๙
๒	ศพช.ชลบุรี	๑๔ - ๑๘ ก.ค. ๖๘	๑๒๐	๑๑๙	๑๑๕	๘๙.๙๓
๓	ศพช.ลำปาง	๒๑ - ๒๕ ก.ค. ๖๘	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๙๐.๗๑
๔	ศพช.นครศรีธรรมราช	๑๔ - ๑๘ ส.ค. ๖๘	๑๒๐	๑๒๐	๑๑๘	๙๔.๗๓
จำนวนผู้ผ่านการอบรมทั้งสิ้น					๔๗๑	๙๑.๗๑

๓.๒ ผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ
ประวัติศาสตร์ชาติไทยประวัติศาสตร์ประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รุ่นที่ ๑ - ๔ ดังนี้

๓.๒.๑ การอบรมรุ่นที่ ๑ จัดระหว่างวันที่ ๑ - ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ศึกษาและ
พัฒนาชุมชนอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีกลุ่มเป้าหมาย จากพื้นที่ ๒๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัด
ขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครพนม จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมหาสารคาม
จังหวัดมุกดาหารจังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดเลย จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสกลนคร จังหวัดสุรินทร์
จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี โดยมี
ผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๐ คน และผ่านการอบรม จำนวน ๑๑๘ คน และมีผลสำรวจความพึงพอใจ
มากที่สุด ร้อยละ ๙๑.๔๙

ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ให้เกียรติเป็นประธานพิธีเปิดโครงการฯ วันที่ ๑
กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๓๐ น. และมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีเป็นประธานพิธีปิดโครงการฯ
ในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๓.๒.๒ การอบรมรุ่นที่ ๒ จัดระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ศึกษา
และพัฒนาชุมชนชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีกลุ่มเป้าหมาย จากพื้นที่ ๒๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดชัยนาท จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี
จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี

/จังหวัด ...

จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว โดยมีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๑๑๙ คน และผ่านการอบรม จำนวน ๑๑๕ คน และมีผลสำรวจความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ ๘๙.๙๓

ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เป็นประธานพิธีเปิดโครงการฯ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๓๐ น. และมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เป็นประธานพิธีปิดโครงการฯ ในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนชลบุรี จังหวัดชลบุรี

๓.๒.๓ การอบรมรุ่นที่ ๓ จัดระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนลำปาง จังหวัดลำปาง มีกลุ่มเป้าหมายจากพื้นที่ ๑๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดตาก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี โดยมีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๐ คน และผ่านการอบรม จำนวน ๑๑๘ คน และมีผลสำรวจความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ ๙๐.๗๑

ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางเป็นประธานพิธีเปิดโครงการฯ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๓๐ น. และผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง (นางนิติยา พงษ์พานิช) เป็นประธานพิธีปิดโครงการฯ ในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนลำปาง จังหวัดลำปาง

๓.๒.๔ การอบรมรุ่นที่ ๔ จัดระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช มีกลุ่มเป้าหมายจากพื้นที่ ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดระนอง จังหวัดสตูล จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส โดยมีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๐ คน และผ่านการอบรม จำนวน ๑๑๘ คน และมีผลสำรวจความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ ๙๔.๗๓

ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานพิธีเปิดโครงการฯ วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๑.๐๐ น. และมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธานพิธีปิดโครงการฯ ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

ส่วนที่ ๔

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทรงงานและการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สามารถนำมาปรับใช้ให้เป็นวิถีในการดำเนินชีวิต

๔.๒ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีค่านิยมการเป็นผู้มีจิตสำนึกรักและห่วงแหน มุ่งจงรักภักดี พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและศูนย์รวมจิตใจหนึ่งเดียวกันของคนทั้งชาติ

๔.๓ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้มีจิตอาสา จิตสาธารณะ รู้จักการเสียสละ เอื้อเฟื้อแบ่งปันแก่ผู้อื่น เป็นพลังสำคัญในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาตนเอง และการจัดการของชุมชน ท้องถิ่น

๔.๔ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนประสบการณ์ที่ได้รับไปต่อยอดขยายผล เพื่อการพัฒนาพื้นที่ตามบริบทของภูมิสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนอย่างยั่งยืน

๔.๕ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถทำงานเป็นทีมนำไปสู่การขับเคลื่อนและสร้างกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายต่าง ๆ สนับสนุน/ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนากิจกรรมสาธารณประโยชน์ที่ส่งผลต่อการสร้างสังคม/ชุมชนที่เข้มแข็ง

ส่วนที่ ๕

ภาพกิจกรรมการขับเคลื่อนโครงการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้
เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย

กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๔ รุ่น

สแกนเพื่อดาวน์โหลดภาพกิจกรรม

เว็บไซต์รายละเอียดโครงการฝึกอบรมวิทยากร

เพื่อทำหน้าที่ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยประจำท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักสูตรครูผู้สอนประวัติศาสตร์ชาติไทย
กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย

Ministry of Interior

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

สรุปโครงการฝึกอบรมวิทยากรฯ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568